

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ**

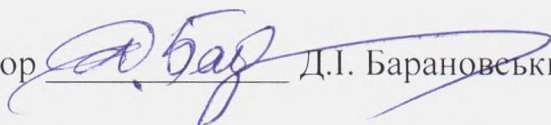
**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

**ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
КВАЛІФІКАЦІЯ «БАКАЛАВР З МЕНЕДЖМЕНТУ»**

УХВАЛЕНО

вченою радою Харківської державної
зооветеринарної академії
(протокол № 5 від 14 травня 2018р.)

Освітня програма
вводиться в дію з 1 червня 2018 р.

Ректор Д.І. Барановський
(наказ № 219 від 29 травня 2018р.)

смт. Мала Данилівка – 2018

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою академії (науково-методичною комісією спеціальності 073 «Менеджмент») на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра, освітньо-професійної програми бакалавра, проекту галузевого стандарту вищої освіти та рекомендацій провідних фахівців галузі щодо підготовки бакалаврів, у складі:

1. Воронкова Алла Анатоліївна - кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, економіки та маркетингу ХДЗВА;

2. Мерчанський Володимир Вікторович - кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, економіки та маркетингу ХДЗВА;

3. Худавердієва Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, економіки та маркетингу ХДЗВА.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1. Онегіна Вікторія Михайлівна** - завідувач кафедри економіки та маркетингу ХНТУСГ ім.Петра Василенка, доктор економічних наук, професор.
- 2. Майстро Сергій Вікторович**, завідувач кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, професор.
- 3. Керівник Товариства з обмеженою відповідальністю «Консалтинг-центр «Партнер» Харківського району Харківської області**

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 073 «Менеджмент»

1- Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структура підрозділу	Харківська державна зооветеринарна академія, факультет технологій продукції тваринництва та менеджменту, кафедра менеджменту, економіки та маркетингу
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) ступінь вищої освіти Кваліфікація: «Бакалавр з менеджменту»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. На базі повної загальної середньої освіти: 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	Акредитацій на комісія України. Сертифікат про акредитацію серії НД № 2193630 до 01.07.2025.
Цикл/рівень	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК) (1341-2011-п від 23.11.2011). 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQFLLL). Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQENEА)
Передумови	Набір на спеціальність освітнього рівня «бакалавр» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного тестування. Для успішного засвоєння освітньої програми бакалавра абітурієнти повинні мати повну загальну середню освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі загальноекономічних та фахових наук: 1) На базі повної загальної середньої освіти. 2) На базі молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра).
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Терміни дії освітньої програми	До 01.07.2025 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://repository.hdzva.edu.ua
2-Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері управління організаціями та їх підрозділами на засадах оволодіння системою компетентностей.	
3 - Характеристика освітньої програми	

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	07 - Управління та адміністрування 073 – Менеджмент Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра передбачає такі цикли підготовки: - цикл соціально-гуманітарної підготовки (14,8%); - цикл фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки (12,7%); - цикл професійної та практичної підготовки (фахова підготовка) (65,6%); - практична підготовка (6,9%).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра. Структура програми передбачає оволодіння фундаментальними знаннями в сфері управління, організації, аналітиці та адмініструванні сучасних підприємств, прибуткових та неприбуткових організацій і установ.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіти в галузі управління та адміністрування. Основний фокус освітньої програми полягає в отриманні студентами необхідного обсягу знань та практичних навичок необхідних спеціалістам сфери управління в сучасних умовах господарювання. Ключовими результатами навчання за спеціалізацією «Менеджмент» є: вміння використовувати знання, вміння та навички розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у сфері управління на рівні організацій на основі застосування теорій, методів і функцій менеджменту для забезпечення ефективного функціонування та розвитку організацій, зокрема в умовах невизначеності. Ключові слова: соціологія, інформаційні системи та технології, менеджмент і адміністрування, операційний менеджмент, управління персоналом, управління інноваціями, стратегічне управління, право, фінанси, гроші і кредит, економіка і фінанси підприємства, маркетинг, логістика, аналіз господарської діяльності, основи підприємництва, адміністративний менеджмент.
Особливості програми	Програма пропонує комплексний підхід у сфері управління сучасним підприємством та оволодіння ним через теоретичне та практичне навчання. Дана програма формує у студентів комплекс знань, умінь та навичок в управлінні, організації, аналітиці, маркетингу та адмініструванні сучасних підприємств, прибуткових та неприбуткових організацій. Метою програми є освіта висококваліфікованих, професійних та перспективних менеджерів з новими поглядами та способом мислення щодо управління та реалізації можливостей розвитку підприємств, здатних до того ж приймати повноцінну участь у наукових дослідженнях спрямованих на створення новітніх методів управління.
4-Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	<p>Відповідно до «Національної рамки кваліфікацій» бакалавр з менеджменту здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Бакалавр зі спеціальності «Менеджмент» має одне з професійних спрямувань та підготовлений до роботи за кількома з видів і найменувань економічної діяльності за національним класифікатором України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010, що представлені в секціях А - U³.</p> <p>Бакалавр з менеджменту здатен виконувати зазначену професійну роботу за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (КП).</p> <p>Бакалавр з менеджменту може обіймати первинні посади за професійними назвами робіт, які є складовими класифікаційних угруповань, що потребують базової вищої освіти та відповідають кваліфікації за дипломом бакалавра.</p> <p>Мінімальний обсяг професійних компетенцій бакалавра з менеджменту встановлюється на рівні вимог до професійних назв робіт: «Помічник керівника підприємства (установи, організації)» (код КП 3436.1), «Організатор діловодства (державні установи)» (код КП 3435.1), «Організатор діловодства (види економічної діяльності)» (код КП 3435.2).</p>
Подальше навчання	<p>Продовження навчання для здобуття другого (освітньо-наукового) рівня FQ-EHEA.</p> <p>Навчання впродовж життя для вдосконалення професійної, наукової та інших видів діяльності 7 НПК, 7 EQF LLL.</p>
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентсько-центроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання з застосуванням підручників та посібників з дисциплін, навчальних матеріалів системи дистанційного навчання, лекції та практичні заняття з застосуванням інтерактивних технологій, індивідуальна робота з викладачами, участь в наукових дослідженнях.</p>
Оцінювання	<p>Екзамени, заліки, захист звіту з практики, захист курсових робіт та проектів, державний кваліфікаційний іспит, захист дипломної кваліфікаційної роботи.</p>
6- Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту, характеризується комплексністю і невизначеністю умов (ІК).</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків міжсоціально-економічними явищами та процесами (ЗК₁).</p>
	<p>Здатність до застосовування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера (ЗК₂).</p>

	Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами (ЗК ₃).
	Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел (ЗК ₄).
	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань (ЗК ₅).
	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (ЗК ₆).
	Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації (ЗК ₇).
	Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності, здатність працювати у міжнародному контексті (ЗК ₈).
	Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо (ЗК ₉).
	Здатність розкривати головні закономірностей, принципів і факторів розміщення продуктивних сил в процесі формування економіки регіонів (ЗК ₁₀).
	Здатність до аналізу комплексного економічного аналізу господарської діяльності підприємств з використанням існуючих методів і методик (ЗК ₁₁).
	Здатність аналізувати і критично осмислювати зміст і принципи правових норм і уміння користуватися нормативно-правовими основами державного управління в Україні (ЗК ₁₂).
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Здатність визначати та описувати характеристики організації (ФК ₁).
	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації (ФК ₂).
	Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними (ФК ₃).
	Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту (ФК ₄).
	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту (ФК ₅).
	Здатність планувати та управляти часом (ФК ₆).
	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ФК ₇).
	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління (ФК ₈).
	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення (ФК ₉).
	Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички (ФК ₁₀).
	Розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності (ФК ₁₁).
	Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності (ФК ₁₂).

	Здатність використовувати методики обробки первинної інформації щодо економічних основ функціонування організації для формування системи найбільш актуальних завдань (ФК ₁₃).
	Здатність застосовувати теоретично-методичні та організаційно-економічні підходи щодо процесу розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та формувати комплекс найвпливовіших ризиків (ФК ₁₄).
	Здатність вибирати методи та інструментальні засоби для аналізу, оцінки, планування й організації діяльності суб'єкту господарювання на поточний і перспективний період за результатами маркетингових досліджень середовища підприємства (ФК ₁₅).
	Застосування знань у сфері управління економічними процесами і уміння будувати логічну структуру знань й використовувати оброблену економічну інформацію для аналізу, планування та організації діяльності суб'єкту (ФК ₁₆).
	Здатність проведення аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища для обґрунтування використання альтернативи прогресивних технологій щодо організації та управління виробництвом продукції, робіт, послуг (ФК ₁₇).
	Здатність до побудови кадрової стратегії підприємства та організації роботи (ФК ₁₈).
	Здатність організовувати виробничий процес з урахуванням сутності діяльності страхових організацій (компаній), особливостей державного регулювання страхової діяльності (ФК ₁₉).
	Здатність критично оцінювати рівень і структуру природно-ресурсного потенціалу, визначати роль народонаселення у розвитку продуктивних сил і територіальній організації народного господарства (ФК ₂₀).
	Здатність аналізувати і критично осмислювати особливості і стан розвитку сільського господарства розвинутих країн світу, обґрунтувати важливість його переваг і застосувати їх в практичній діяльності (ФК ₂₁).
7 - Програмні результати навчання (ПРН)	
Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства (ПРН ₁).	
Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень (ПРН ₂).	
Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації (ПРН ₃).	
Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень (ПРН ₄).	
Виявляти навички організаційного проектування (ПРН ₅).	
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації (ПРН ₆).	
Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи (ПРН ₇).	
Показувати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації (ПРН ₈).	
Пояснювати, аналізувати та здійснювати комунікацію у різних сферах діяльності організації (ПРН ₉).	
Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації (ПРН ₁₀).	

Демонструвати здатність грамотно спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами (ПРН 11).	
Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації (ПРН 12).	
Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності (ПРН 13).	
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним (ПРН 14).	
Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера (ПРН 15) .	
Показувати навички застосування методів обробки первинної інформації для формування системи знань щодо функціонування організації та розв'язання проблемних ситуацій (ПРН 16).	
Демонструвати здібність розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень у системі діяльності підприємства в умовах невизначеності (ПРН 17).	
Виконувати, обробляти та аналізувати результати маркетингових досліджень для обґрунтування перспектив розвитку організації (ПРН 18).	
Показувати здатність формувати інформаційні бази щодо аналізу, планування та організації діяльності суб'єкту (ПРН 19).	
Виявляти навички формування системи інформаційних ресурсів для обґрунтування вибору прогресивних технологій організації та управління виробництвом (ПРН 20).	
Демонструвати навички використання наукових методів до розробки кадрової стратегії організації на основі соціальної відповідальності (ПРН 21).	
Реалізовувати загальні функції управління шляхом здійснення переважно адміністраторських та операторських і частково евристичних процедур праці (ПРН 22).	
Уміння орієнтуватися у чинному законодавстві регулюючого питання підприємництва в аграрній сфері, аналізувати зміст нормативних актів, застосовувати теоретичні знання щодо основних положень законодавчих і нормативній діяльності у практичній діяльності (ПРН 23).	
Розуміння сутності державної політики України щодо раціонального природокористування, ресурсозбереження та сталого збалансованого соціально-еколого-економічного розвитку України (ПРН 24).	
Всебічне розуміння сутності економіки України, як єдиної регіональної соціально-економічної системи; розуміння економіки регіонів України, стану та перспективи їх розвитку (ПРН 25).	
Уміння оцінювати ефективність інвестицій, інновацій та інноваційної діяльності у практичній діяльності аграрних підприємств (ПРН 26).	
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми і система внутрішнього забезпечення якості освіти	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками академії, відповідальні за курси мають науковий ступінь і вчене звання та підтверджений рівень наукової і професійної підготовки. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років.

	<p>Поширеною практикою є проведення гостьових лекцій провідними вітчизняними та зарубіжними фахівцями в сфері менеджменту.</p>
Матеріальне-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу (навчальні приміщення, бібліотеки, науковий парк, спеціалізовані кабінети, комп'ютерні класи, навчальні лабораторії, мультимедійне обладнання тощо) відповідає вимогам до проведення лекційних і практичних занять, у т. ч. в дистанційному режимі.</p> <p>В академії є локальні комп'ютерні мережі з доступом до мережі Інтернет. Наявність спеціалізованого програмного забезпечення та необхідний відкритий доступ до Інтернет – мережі в спеціалізованих комп'ютерних класах кафедр дозволяє набути здобувачам необхідних компетенцій та навичок.</p> <p>Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики, тренажерні зали, медичний комплекс), кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Визначені та легітимізовані у документах: Законі України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, національний стандарт України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009.</p>
	<p>Офіційний веб-сайт http://hdzva.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову та виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до мережі Інтернет, авторських розробок професорсько-викладацького складу.</p> <p>Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять науково-педагогічними працівниками визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗВО «ХДЗВА» та іншими внутрішніми положеннями.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> освітні програми, які затверджені у визначеному порядку і підлягають перегляду один раз на п'ять років, вміщують опис загальних та фахових програмних компетентностей та результатів навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; навчальний план, затверджений у вищезазначеному порядку; навчально-методичне забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану: типових і робочих навчальних програм дисциплін, лекційного комплексу, плани семінарських та практичних занять, методичні вказівки і тематики курсових проектів; пакети контрольних завдань для перевірки знань з навчальних дисциплін загальної, галузевої та фахової підготовки; програми всіх видів практик, методичні вказівки щодо виконання методичних робіт; дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів; критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів.

	<p>Наявна внутрішньовузівська система «антиплагіат».</p> <p>Оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється на підставі положення про рейтингову систему оцінки діяльності працівників академії.</p> <p>Наявна автоматизована інформаційна система MOODLE.</p> <p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників академії здійснюється відповідно до законодавства.</p>
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за певними навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних та фахових компетентностей.
Міжнародна кредитна мобільність	Мобільність студентів можлива на підставі партнерської угоди про співробітництво із зарубіжними університетами про участь у міжнародних освітніх програмах, які дають можливість: одержати додаткові знання у суміжних галузях науки; удосконалювати рівень володіння іноземною мовою; ознайомитися із зарубіжною культурою, історією, одержати диплом зарубіжного університету та диплом ХДЗВА.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Освітньо-професійна програма без особливостей.

2. Перелік компонент освітньо-професійної / наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Код за ОПП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/ роботи, практики кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП				
1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ				
1.1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки (СГП)				
ОК 1.	СГП 1	Філософія	3	Екзамен
ОК 2.	СГП 2	Історія України	3	Екзамен
ОК 3.	СГП 3	Історія української культури	3	Екзамен
ОК 4.	СГП 4	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
ОК 5.	СГП 5	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК 6.	СГП 6	Психологія	4	Залік
ОК 7.	СГП 7	Соціологія	4	Залік
ОК 8.	СГП 8	Політологія	3	Залік
ОК 9.	СГП 9	Фізичне виховання*	6	Залік
1.2. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки (ФПНЗЕ)				
ОК 10.	ФПНЗЕ 1	Вища та прикладна математика	6	Залік Екзамен
ОК 11.	ФПНЗЕ 2	Статистика	4,5	Екзамен
ОК 11.	ФПНЗЕ 2.1	Статистика курсова робота	1	Курсова робота
ОК 12.	ФПНЗЕ 3	Інформаційні системи та технології	5	Залік Екзамен
ОК 13.	ФПНЗЕ 4	Економічна теорія	7	Залік Екзамен
1.3. Дисципліни професійної та практичної підготовки (ПП 1)				
ОК 14.	ПП 1.1	Державне та регіональне управління	3	Екзамен
	ПП 1.2	Менеджмент і адміністрування:		
ОК 15.	ПП 1.2.1	Теорія організації	3	Екзамен
ОК 16.	ПП 1.2.2	Менеджмент	9	Залік Екзамен
ОК 17.	ПП 1.2.3	Операційний менеджмент	4,5	Екзамен
ОК 18.	ПП 1.2.4	Управління персоналом	5	Залік Екзамен
ОК 19.	ПП 1.2.5	Самоменеджмент	4	Екзамен
ОК 20.	ПП 1.2.6	Управління інноваціями	3	Екзамен
ОК 21.	ПП 1.2.7	Стратегічне управління	4,5	Залік Екзамен
ОК 22.	ПП 1.2.8	Адміністративний менеджмент	3	Екзамен
ОК 22.		Операційний менеджмент курсова робота	1	Курсова робота
	ПП 1.3	Право:		

Код н/д	Код за ОПП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/ роботи, практики кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК 23.	ПП 1.3.1	Правознавство	4	Екзамен
ОК 24.	ПП 1.3.2	Адміністративне право	3	Екзамен
ОК 25.	ПП 1.3.3	Трудове право	3	Залік
ОК 26.	ПП 1.3.4	Господарське право	3,5	Екзамен
ОК 27.	ПП 1.4	Фінанси, гроші і кредит	4,5	Екзамен
ОК 28.	ПП 1.5	Економіка і фінанси підприємства	7	Залік Екзамен
ОК 28.		Економіка і фінанси підприємства курсова робота	1	Курсова робота
ОК 29.	ПП 1.6	Облік і аудит	4,5	Екзамен
ОК 30.	ПП 1.7	Маркетинг	4,5	Екзамен
ОК 31.	ПП 1.8	Логістика	4	Екзамен
ОК 32.	ПП 1.9	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	3	Екзамен
ОК 33.	ПП 1.10	Міжнародні економічні відносини	3,5	Екзамен
ОК 34.	ПП 1.11	Охорона праці та безпека життєдіяльності	3	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			138	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП <i>Вибірковий блок 1 (за вибором академії)</i>				
2.1. Дисципліни самостійного вибору навчального закладу				
2.1.1. Дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки (ВФПНЗЕ)				
ВБ 1.1.	ВФПНЗЕ 1	Теорія економічного аналізу	4	Залік
ВБ 1.2.	ВФПНЗЕ 2	Екологія	3	Залік
2.1.2. Цикл професійної та практичної підготовки (ВПП)				
ВБ 1.3.	ВПП 1.	Технологія виробництва продукції рослинництва	6	Екзамен
ВБ 1.4.	ВПП 2.	Вступ в менеджмент	3	Екзамен
ВБ 1.5.	ВПП 3	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	6	Екзамен
ВБ 1.6.	ВПП 4	Історія економіки і економічних вчень	3,5	Залік
ВБ 1.7.	ВПП 5	Податкова система	3,5	Залік
ВБ 1.8.	ВПП 6	Аналіз господарської діяльності	4,5	Залік Екзамен
ВБ 1.9.	ВПП 7	Контролінг	3	Залік
ВБ 1.10.	ВПП 8	Основи підприємництва	3	Залік
ВБ 1.11.	ВПП 9	Математичне програмування	3,5	Залік
ВБ 1.12.	ВПП 10	Основи наукових досліджень	4,5	Залік
ВБ 1.13.	ВПП 11	Економіка світового сільського господарства	4	Залік

Код н/д	Код за ОПП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/ роботи, практики кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
<i>Вибірковий блок 2 (за вибором студента)</i>				
2.2. Дисципліни вільного вибору студента				
2.2.1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки (СГПВ)				
ВБ 2.1.	СГПВ 1.1/1.2	Діловодство або Біобезпека	3	Залік
ВБ 2.2.	СГПВ 2.1/2.2	Регіональна економіка або Культурологія	3,5	Залік
2.2.2. Дисципліни професійної та практичної підготовки (СПП 1)				
ВБ 2.3.	СПП 1.1/1.2	Страховання або Основи біржової діяльності	3,5	Залік
ВБ 2.4.	СПП 2.1/ 2.2	Ціни і ціноутворення або Маркетинговий менеджмент	3,5	Залік
ВБ 2.5.	СПП 3.1/ 3.2	Планування діяльності підприємств АПК або Патентне право: правова охорона інтелектуальної власності	4	Залік
ВБ 2.6.	СПП 4.1./ 4.2	Економіка агропромислових формувань або Ризики в менеджменті	3	Залік
ВБ 2.7.	СПП 5.1./ 5.2	Економіка природокористування або Економіка стандартизації	4,5	Залік
ВБ 2.8.	СПП 6.1/ 6.2	Розміщення продуктивних сил або Інформаційні системи в управлінні якістю	4	Екзамен
ВБ 2.9.	СПП 7.1/ 7.2	Аграрна політика або Державне регулювання економіки	3,5	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:			84,0	
3. Практична підготовка (ПП 2)				
ПП 1	ПП 2.1	Навчальна практика "Вступ до фаху"	3	Диференційований залік
ПП 2	ПП 2.2	Навчальна практика 2, 3 курс	6	Диференційований залік
ПП 3	ПП 2.3	Виробнича та переддипломна практика 4 курс	7,5	Захист звіту (Диференційований залік)
Практична підготовка			16,5	
Державна атестація			1,5	Державний іспит, захист кваліфікаційної роботи
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240	

* поза навчальний план

У цьому документі (ОПП «Менеджмент») використовуються такі

скорочення назв циклів підготовки, до яких належать блоки змістових модулів навчальних дисциплін:

МГСЄ – цикл професійно орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки;

МПП – цикл професійної та практичної підготовки;

СГП – соціально-гуманітарна підготовка;

ФПНЗЕ – фундаментальна, природничо-наукова та загальноекономічна підготовка;

ПП – професійна та практична підготовка.

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

В основу розроблення освітньої програми покладено компетентнісний підхід з використанням ЄКТС, де для досягнення запланованих результатів навчання за освітньою програмою (навчальною дисципліною, модулем) передбачаються певні витрати часу студентом, тобто необхідний і достатній обсяг навчального навантаження студента, виражений у кількості кредитів ЄКТС (1 кредит ЄКТС дорівнює 30 годинам), 1 семестр -30 кредитів ЄКТС, навчальний (академічний) рік – 60 кредитів ЄКТС.

Загальний розподіл змісту освітньої програми та обсягу кредитів ЄКТС за компонентами

Блоки підготовки	Академічні години/кредити ЄКТС		
	Обов'язкові дисципліни	Вибіркові дисципліни	Всього
- соціально-гуманітарної підготовки	870/29	195/6,5	1065/35,5
- фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки	705/23,5	210/7	915/30,5
- професійної та практичної підготовки (фахова підготовка)	2655/88,5	2070/69	4725/157,5
- практична підготовка	495/16,5	-/-	495/16,5
Загальний обсяг	4725/157,5	2475/82,5	7200/240

Освітня програма передбачає виділення дисциплін двох видів: обов'язкових дисциплін та дисципліни за вільним вибором студента, які розподілені за блоками підготовки (загальна, галузева, фахова/предметна) відповідно до профілю освітньої програми.

До блоку *загальної підготовки* відносяться навчальні дисципліни, що спрямовані на формування загальних компетентностей у здобувача вищої освіти, зокрема, емоційного інтелекту, світогляду, організаційних та

комунікаційних навичок.

До блоку *галузевої підготовки* відносяться навчальні дисципліни, що спрямовані на формування спеціальних фахових компетентностей за галуззю знань у здобувача вищої освіти, зокрема, ключові для всіх спеціальностей конкретної галузі знань та підтримуючого характеру.

До блоку *фахової/предметної підготовки* відносяться навчальні дисципліни, що спрямовані на формування спеціальних фахових компетентностей за спеціальністю у здобувача вищої освіти, зокрема, предметної області та професійного спрямування.

Навчальне навантаження студента включає всі види його роботи (самостійну, аудиторну, лабораторну, дослідницьку тощо) відповідно до навчального плану.

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми спеціальності 073 «Менеджмент» здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи освіти. Завершується видачею документу (диплому) встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з менеджменту.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра з менеджменту для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти.
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	Єдиний державний кваліфікаційний іспит зі спеціальності 073 «Менеджмент». Атестаційний екзамен за спеціальністю повинен забезпечити оцінювання результатів навчання та рівня сформованості спеціальних компетентностей.
Вимоги публічного захисту (демонстрації)	Атестація здійснюється відкрито і публічно.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр,
галузі знань – 07 «Управління та адміністрування», спеціальності – 073 «Менеджмент»

Додаток 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків міжсоціально-економічними явищами та процесами (ЗК ₁).	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти освоювати сучасні знання	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Проявляти самостійність, автономність та відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
Здатність до застосування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера (ЗК ₂).	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності менеджера	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності
Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування державною та іноземною мовами (ЗК ₃).	Мати досконалі знання державної мови та базові знання іноземної мови	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати при фаховому і діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести особисту відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел (ЗК ₄).	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Уміти проводити збір, оброблення та аналіз отриманої інформації використовуючи логічні, математичні та статистичні методи її обробки	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань (ЗК ₅).	Знати тактику та стратегію спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Уміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи та вирішення професійних завдань	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, використовувати діючі стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії при вирішенні професійних завдань	Проявляти самостійність, автономність та відповідальність за вибір і тактику способу комунікації
Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (ЗК ₆).	Знати методи та прийоми оволодіння новими сучасними знаннями, їх систематизації, нарощення теоретичної бази стосовно різних концепцій, моделей, методів та інструментарію менеджменту	Уміти користуватися методами та прийомами оволодіння новими сучасними знаннями, їх систематизацією, нарощенням теоретичної бази. Здійснювати критичний аналіз, оцінювати й синтезувати нові та складні ідеї з урахуванням формування та розвитку світової та української наукової думки.	Спілкуватися в діалоговому режимі з підлеглими, колегами, широкою науковою спільнотою та громадськістю під час систематизування та нарощування бази теоретичних знань стосовно різних концепцій, моделей, методів та інструментарію менеджменту	Проявляти самостійність та автономність під час систематизації та нарощення бази теоретичних знань стосовно різних концепцій, моделей, методів та інструментарію менеджменту
Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації (ЗК ₇).	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації, адаптації, креативності, генерування ідей та дій у	Уміти застосувати засоби саморегуляції, адаптації до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності, вміти вести	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, встановлювати відповідні зв'язки для досягнення	Проявляти самостійність та автономність, нести відповідальність за здоровий спосіб

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	новій ситуації	здоровий спосіб життя	результату.	життя, своєчасне використання методів саморегуляції, адаптації генерування ідей та дій у новій ситуації
Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності, здатність працювати у міжнародному контексті (ЗК ₈).	Знати історію України та історію української культури, її різноманітність та мультикультурність	Уміти аналізувати та використовувати при прийнятті управлінських рішень знання з історії України та історії української культури, її різноманітності та мультикультурності	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією у міжнародному контексті на основі знань та поваги до української історії та культури	Нести відповідальність за працю менеджера у міжнародному контексті в умовах творення новітньої української історії та культури з урахуванням її різноманітності та мультикультурності
Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо (ЗК ₉).	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
Здатність розкривати головні закономірностей, принципів і факторів розміщення продуктивних сил в процесі формування економіки регіонів (ЗК ₁₀).	Знати головні закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил в процесі формування економіки регіонів	Уміти аналізувати, уміло використовувати знання про закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил в процесі формування економіки регіонів та при прийнятті управлінських рішень	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією використовуючи знання про закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил в процесі формування економіки регіонів та при прийнятті управлінських рішень	Нести особисту відповідальність за вибір та прийняття управлінських рішень з урахуванням закономірностей, принципів і факторів розміщення продуктивних сил в процесі формування економіки регіонів
Здатність до комплексного економічного аналізу господарської діяльності	Представляти, описувати, відтворювати базові сучасні нормативні	Уміти користуватися існуючими методами і методиками проведення	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією,	Проявляти самостійність, автономність,

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
підприємств з використанням існуючих методів і методик (ЗК ₁₁).	вимоги щодо проведення комплексного економічного аналізу господарської діяльності підприємств для умілого їх використання при прийнятті управлінських рішень	комплексного економічного аналізу господарської діяльності підприємств та уміти їх використовувати при прийнятті управлінських рішень	комунікувати в колективі під час проведення комплексного економічного аналізу господарської діяльності підприємства використовувати результати аналізу при прийнятті управлінських рішень	відповідальність за рішення щодо проведення комплексного економічного аналізу господарської діяльності підприємства та прийняття управлінських рішень
Здатність аналізувати і критично осмислювати зміст і принципи правових норм і уміння користуватися нормативно-правовими основами державного управління в Україні (ЗК ₁₂).	Представляти, відтворювати, обирати нормативно-правові принципи державного управління в Україні	Систематизувати знання, формувати світогляд на базі нормативно-правових принципів державного управління в Україні та використовувати їх у професійній діяльності	Спілкуватися з професійною аудиторією, комунікувати в колективі з метою правильного використання у професійній діяльності нормативно-правових основ державного управління в Україні	Нести особисту відповідальність за дотримання у професійній діяльності нормативно-правових основ державного управління в Україні
Фахові компетентності спеціальності (ФК)				
Здатність визначати та описувати характеристики організації (ФК ₁).	Знати принципи визначення та опису характеристик організацій	Вміти визначати і описувати характеристики організації	Вміння використовувати інформаційні технології та інші методи для визначення та опису характеристик організацій	Проявляти самостійність, автономність та відповідальність при визначенні та опису характеристик організації
Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації (ФК ₂).	Мати знання та навички щодо аналізу результатів діяльності організації, порівняння їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку	Вміти застосовувати знання аналізу господарської діяльності, характерних для спеціальності	Здатність до презентації фінансово-економічної інформації та ведення дискусії щодо її змісту	Самостійність під час формування презентацій

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	організації			
Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними (ФК ₃).	Знати методологію та логіку визначення функціональних областей організації та зв'язків між ними	Вміти розробляти та застосовувати методологічний інструментарій та техніки обґрунтування досліджень функціональних областей організації та зв'язків між ними	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; здатність до групової взаємодії при рішенні проблем	Готовність знаходити організаційно-управлінські рішення та нести за них індивідуальну та колективну відповідальність
Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту (ФК ₄).	Мати знання та навички щодо управління організацією та її підрозділами	Вміти застосовувати знання з теорії для практичного використання з управління організаціями та підрозділами	Вміння використовувати інформаційні технології та інші методи для управління організацією та її підрозділами	Самостійність під час вибору спеціальних методів та прийомів з управління
Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту (ФК ₅).	Знати та розуміти класичні та новітні методи управління	Здійснювати критичний аналіз та оцінювання управлінських ситуацій на основі розуміння сутності управління та адміністрування	Обґрунтування власної позиції щодо професійного судження.	Готовність знаходити управлінські рішення та нести за них індивідуальну відповідальність
Здатність планувати та управляти часом (ФК ₆).	Знати методи планування та управління часом	Вміти результативно та ефективно планувати та управляти часом	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Аргументація та відповідальність за обрані способи планування та управління часом
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ФК ₇).	Мати знання та навички щодо оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт	Вміти застосовувати знання для організації роботи та оцінки її якості	Ефективно формувати комунікаційну стратегію	Відповідальність за прийняті дії
Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління (ФК ₈).	Мати знання та навички щодо організації комунікацій в управлінні	Обирати найбільш ефективні методи та прийоми з організації ефективної комунікації в процесі управління	Підтримання ініціативності та бажання досягти успіху	Самостійність під час вибору спеціальних методів та прийомів з організації ефективних комунікацій в процесі управління

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення (ФК ₉).	Мати знання та навички з аналізу господарської діяльності організацій, прийняття управлінських рішень	Здійснювати критичний аналіз та оцінювання управлінських ситуацій на основі розуміння сутності, ідей, концепцій менеджменту	Вміння використовувати інформаційні технології та інші методи для аналізу діяльності та прийняття управлінських рішень	Самостійність під час вибору спеціальних методів та прийомів з управління
Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички (ФК ₁₀).	Показати належний рівень знань у сфері менеджменту, стійке розуміння принципів побудови і розвитку його теорії	Уміти застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері управління	Демонструвати лідерські якості та навички	Проявляти вміння нести відповідальність за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи
Розуміти принципи права та використовувати їх у професійній діяльності (ФК ₁₁).	Знання основних положень провідних галузей права	Вміння застосовувати законодавчі акти і нормативно-правові документи в особистому житті та професійній діяльності	Здатність формувати правову свідомість та правову культуру	Відповідальність за прийнятті рішення та їх реалізацію
Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності (ФК ₁₂).	Представляти, відтворювати, обирати принципи психології для подальшого їх використання у професійній діяльності.	Систематизувати знання, формувати світогляд, синтезувати різні принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.	Спілкуватися з професійною аудиторією, комунікувати в колективі з метою обговорення принципів психології та використовувати їх у професійній діяльності.	Проявляти самостійність та автономність при формуванні власної позиції, виборі альтернатив тлумачення принципів психології. Проявляти відповідальність при використуванні їх у професійній діяльності
Здатність використовувати методики обробки первинної інформації щодо	Представляти, описувати рекомендації та методики обробки первинної	Використовувати методики обробки первинної інформації щодо	Спілкуватися з професійною аудиторією, комунікувати в колективі	Проявляти самостійність та автономність,

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
економічних основ функціонування організації для формування системи найбільш актуальних завдань (ФК ₁₃).	інформації щодо економічних основ функціонування організації для формування системи найбільш актуальних завдань.	економічних основ функціонування організації для формування системи найбільш актуальних завдань .	щодо подальшого використання відповідних методик обробки первинної інформації щодо економічних основ функціонування організації для формування системи найбільш актуальних завдань.	відповідальність при виборі методик обробки первинної інформації щодо економічних основ функціонування організації для формування системи найбільш актуальних завдань
Здатність застосовувати теоретично-методичні та організаційно-економічні підходи щодо процесу розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та формувати комплекс найвпливовіших ризиків (ФК ₁₄).	Представляти, відтворювати, обирати теоретично-методичні та організаційно-економічні підходи щодо процесу розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та формувати комплекс найвпливовіших ризиків.	Вміти практично застосовувати теоретично-методичні та організаційно-економічні підходи щодо процесу розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та формувати комплекс найвпливовіших ризиків.	Спілкуватися з професійною аудиторією, комунікувати в колективі щодо подальшого використання відповідних теоретично-методичних та організаційно-економічних підходів щодо процесу розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та формувати комплекс найвпливовіших ризиків	Проявляти самостійність та автономність, при виборі і застосуванні теоретично-методичних та організаційно-економічних підходів в умовах невизначеності. Проявляти відповідальність за рішення щодо розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та формування комплексу найвпливовіших ризиків.
Здатність вибирати методи та інструментальні засоби для аналізу, оцінки, планування й організації діяльності суб'єкту	Представляти, відтворювати, обирати методи та інструментальні засоби для аналізу, оцінки, планування й	Обирати методи та інструментальні засоби для аналізу, оцінки, планування й організації діяльності суб'єкту	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, комунікувати в колективі під час вибору методів та	Проявляти самостійність та автономність, відповідальність за рішення щодо вибору

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
господарювання на поточний і перспективний період за результатами маркетингових досліджень середовища підприємства (ФК ₁₅).	організації діяльності суб'єкту господарювання на поточний і перспективний період за результатами маркетингових досліджень середовища підприємства.	господарювання на поточний і перспективний період за результатами маркетингових досліджень середовища підприємства	інструментальних засобів для аналізу, оцінки, планування й організації діяльності суб'єкту господарювання на поточний і перспективний період за результатами маркетингових досліджень середовища підприємства.	сучасних методів та інструментальних засобів для аналізу, оцінки, планування й організації діяльності суб'єкту господарювання на поточний і перспективний період за результатами маркетингових досліджень середовища підприємства
Застосування знань у сфері управління економічними процесами і уміння будувати логічну структуру знань й використовувати оброблену економічну інформацію для аналізу, планування та організації діяльності суб'єкту (ФК ₁₆).	Відтворювати, обговорювати загальні знання у сфері управління економічними процесами і уміння будувати логічну структуру знань й використовувати оброблену економічну інформацію для аналізу, планування та організації діяльності суб'єкту.	Використовувати нормативно-правові та законодавчі основи складання пропозицій щодо управління економічними процесами і уміння будувати логічну структуру знань й використовувати оброблену економічну інформацію для аналізу, планування та організації діяльності суб'єкту.	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, комунікувати в колективі під час застосування знань у сфері управління економічними процесами і уміння будувати логічну структуру знань й використовувати оброблену економічну інформацію для аналізу, планування та організації діяльності суб'єкту.	Проявляти самостійність та автономність, відповідальність за рішення у сфері управління економічними процесами і під час використання економічної інформації для аналізу, планування та організації діяльності суб'єкту.
Здатність проведення аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища для обґрунтування використання альтернативи прогресивних технологій щодо організації та	Представляти, описувати, відтворювати базові сучасні нормативні вимоги щодо проведення аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища для обґрунтування	Здійснювати критичний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища для обґрунтування використання альтернативи прогресивних технологій	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, комунікувати в колективі під час проведення аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища	Проявляти самостійність та автономність, відповідальність за рішення щодо проведення аналізу зовнішнього та

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
управління виробництвом продукції, робіт, послуг (ФК ₁₇).	використання альтернативи прогресивних технологій щодо організації та управління виробництвом продукції, робіт, послуг.	щодо організації та управління виробництвом продукції, робіт, послуг.	для обґрунтування використання альтернативи прогресивних технологій щодо організації та управління виробництвом продукції, робіт, послуг.	внутрішнього середовища для обґрунтування використання альтернативи прогресивних технологій щодо організації та управління виробництвом продукції, робіт, послуг .
Здатність до побудови кадрової стратегії підприємства та організації роботи (ФК ₁₈).	Відтворювати основні методологічні положення щодо побудови кадрової стратегії підприємства та організації роботи.	Відповідно вимог розробляти кадрову стратегію підприємства та стратегію організації роботи.	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, комунікувати в колективі під час побудови кадрової стратегії підприємства та організації роботи .	Проявляти самостійність та автономність, відповідальність за рішення щодо побудови кадрової стратегії підприємства та організації роботи.
Здатність організувати виробничий процес з урахуванням сутності діяльності страхових організацій (компаній), особливостей державного регулювання страхової діяльності (ФК ₁₉).	Визначати, описувати, представляти методологічні положення щодо процесу організації виробничого процесу з урахуванням сутності діяльності страхових організацій (компаній), особливостей державного регулювання страхової діяльності.	Вміти організувати виробничий процес з урахуванням сутності діяльності страхових організацій (компаній), особливостей державного регулювання страхової діяльності.	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, комунікувати в колективі під час організації виробничого процесу з урахуванням сутності діяльності страхових організацій (компаній), особливостей державного регулювання страхової діяльності.	Проявляти самостійність та автономність, відповідальність за рішення щодо організації виробничих процесів з урахуванням сутності діяльності страхових організацій (компаній), особливостей державного регулювання страхової діяльності

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Здатність критично оцінювати рівень і структуру природно-ресурсного потенціалу, визначати роль народонаселення у розвитку продуктивних сил і територіальній організації народного господарства (ФК 20).	Представляти, описувати, відтворювати базові сучасні нормативні вимоги та стандартизовані міжнародні та вітчизняні практики щодо визначення ролі народонаселення у розвитку продуктивних сил і територіальній організації народного господарства.	Здійснювати критичний аналіз і оцінювання рівня і структуру природно-ресурсного потенціалу, вміти визначати роль народонаселення у розвитку продуктивних сил і територіальній організації народного господарства.	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, комунікувати в колективі під час критичного оцінювання рівня і структури природно-ресурсного потенціалу, визначення ролі народонаселення у розвитку продуктивних сил і територіальній організації народного господарства.	Проявляти самостійність та автономність при оцінюванні рівня і структури природно-ресурсного потенціалу, і під час визначення ролі народонаселення у розвитку продуктивних сил і територіальній організації народного господарства.
Здатність аналізувати і критично осмислювати особливості і стан розвитку сільського господарства розвинутих країн світу, обґрунтувати важливість його переваг і застосувати їх в практичній діяльності (ФК ₂₁).	Представляти, відтворювати, описувати основи аналізу, особливостей і стану розвитку сільського господарства розвинутих країн світу, обґрунтовувати важливість його переваг і застосувати їх в практичній діяльності.	Здійснювати аналіз і критично осмислювати особливості і стан розвитку сільського господарства розвинутих країн світу, вміти обґрунтовувати важливість його переваг і застосувати їх в практичній діяльності .	Спілкуватися в діалоговому режимі з професійною аудиторією, комунікувати в колективі з приводу здійснення аналізу і критичного осмислення особливостей і стану розвитку сільського господарства розвинутих країн світу, та з приводу обґрунтування важливих його переваг і застосування їх в практичній діяльності.	Проявляти самостійність та автономність аналізувати і критично осмислювати особливості і стан розвитку сільського господарства розвинутих країн світу. Проявляти відповідальність за рішення щодо обґрунтування важливості його переваг і застосувати їх в практичній діяльності .

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми (продовження)**

	ВБ 1.5.	ВБ 1.6.	ВБ 1.7.	ВБ 1.8.	ВБ 1.9.	ВБ 1.10.	ВБ 1.11.	ВБ 1.12.	ВБ 1.13.	ВБ 2.1.	ВБ 2.2.	ВБ 2.3.	ВБ 2.4.	ВБ 2.5.	ВБ 2.6.	ВБ 2.7.	ВБ 2.8.	ВБ 2.9.
ПРН1		+					+											
ПРН2																		
ПРН3		+													+			
ПРН4			+	+	+			+				+				+	+	
ПРН5														+				
ПРН6															+	+		
ПРН7						+												
ПРН8						+												
ПРН9										+								
ПРН10																		
ПРН11																		
ПРН12																		
ПРН13									+		+							
ПРН14								+										
ПРН15								+										
ПРН16				+			+								+	+	+	
ПРН17												+	+					
ПРН18				+									+					
ПРН19					+							+		+				
ПРН20	+																	
ПРН21																		
ПРН22																		
ПРН23			+			+								+				
ПРН24										+						+		+
ПРН25									+		+						+	+
ПРН26														+	+	+		

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма:

А. Офіційні документи:

1. ESG–http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. ISCED(МСКО)2011– <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F(МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
6. Національна рамка кваліфікацій–<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Б. Корисні посилання:

8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів–<http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osvprogram_2014_tempus-office.pdf.

Додаткові джерела:

1. 2015 р. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система - Довідник користувача (переклад українською мовою) <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/natsionalna-komanda-ekspertiv-here/materiali-here.html>
2. The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. - <http://www.qaa.ac.uk/assuring-standards-and-quality/the-quality-code/subject-benchmark-statements>